

Monologer: Kvinder

Frk. Julie - August Strindberg (1888)

FRØKENEN:

(nærmer sig huggeblokken, bliver ligesom drevet derhen mod sin vilje)

Nej, jeg vil ikke gå endnu; jeg kan ikke... jeg må se... vær stille, der kører en vogn udenfor -

(lytter efter imens hun holder blikket fæstet på blokken og øksen)

Tror De ikke, jeg kan tåle at se blod! Tror De jeg er så svag... åh, jeg ville gerne se dit blod, din hjerne på en huggeblok - jeg ville se hele dit køn sejle rundt i en sø som den der... jeg tror jeg kunne drikke af din hjerneskal, jeg ville bade mine fødder i din brystkasse, og jeg ville stege og spise dit hjerte! - Du tror jeg er svag; du tror, at jeg elsker dig, fordi min livsfrugt begærede dit frø; du tror, at jeg vil bære din avl under mit hjerte og nære den med mit blod - føde dit barn og tage dit navn! Hør du, hvad er det du hedder? Jeg har aldrig hørt dit efternavn - du har vel ikke noget. Jeg ville sikkert blive fru Vogterhus - eller madam Skarndyng - du hund, som bærer mit halsbånd, du karl, som bærer mit våben i dine knapper - jeg skulle dele med min kokkepige, rivalisere med min stuepige! Åh! åh! åh! Du tror, at jeg er fej og vil flygte! Nej, nu bliver jeg her - og så må tordenen komme. Min far kommer hjem... finder chifonieren brudt op... og pengene er borte! Så ringer han - på den der klokke... to gange efter herskabstjeneren - og så sender han bud efter sognefogeden... og så fortæller jeg det hele! Alting! Åh, hvor det vil blive godt at få en ende på det - bare det snart var forbi! - Og så får han et slagtilfælde og dør!... Så er det forbi med os alle sammen... Og så knuses våbenskjoldet mod ligkisten - greveslægten er udbrændt - og tjenerætten fortsætter på et børnehjem... vinder sine laurbær i en rendesten og ender sine dage i et fængsel.

Vetsera blomstrer ikke for enhver - Kjeld Abell (1950)

VETSER:

Jeg har bange for ham. Aldrig nogensinde har jeg været så bange for et menneske som for ham. Nej. Ikke i begyndelsen. I begyndelsen var jeg ikke bange. Vi mødtes. Mødtes kun. Og blev hvor vi mødtes. Jeg tænkte han er en af dem der drikker sig fra det... eller har drukket sig fra det. Han talte

bare. Jeg kan bedst lide dem der taler. Og han elskede at tale. Mest talte han om mit navn. Vetsera. At det var et efternavn vidste jeg ikke. Min mor heller ikke. Hun har vel bare syntes det lød smukt. Og fint.

Det er så sært med et navn. Fra jeg var ganske lille har mit navn givet mig en tiltrækning jeg ikke selv havde. Nævnte en stemme mit navn blev den varmere. Jeg hørte mit navn som et varmt spørgsmål. Det var som om man ventede noget. Jeg kunne trække min ind i mig selv og være lige så kølig og afvisende jeg ville. De blev ved at vente. Også efter jeg havde skuffet dem.

David sagde at alle har en skæbne. At vi havde en fælles skæbne. Altid talte han om skæbnen. Selv om jeg ingenting fattede, jeg kunne ikke lade være at lytte. Ingen havde kunnet lade være at lytte. Så smukt lød det. Det var som at høre en vals blive spillet af alle strygere i hele verdensrummet. Væggene åbnede sig, loftet blev himmel og vi dansede under de store lysekroner der hang ned fra stjernerne. Hans ord svøbte sig om mig som et stof. Han klædte mig på. Aldrig har så bløde hænder klædt mig på.

Og i samme sekund rejste han sig, Vi tager hjem. Nej. Jeg tager altid hjem med min søster, hjem til min søster.

Jeg vidste hvad han ville Deres bror.

2: Han var syg!

VETSER:

Nej! Han var en forbryder. En iskold pervers forbryder. Han ville kun én ting. Dø! Men ikke alene. Han bød mig guld og grønne skove. Jeg ville ikke. Han tilbød mig alt i verden. Jeg ville ikke. Jeg vidste han løj. Jeg kunne se på ham at han løj. Hvordan slap jeg væk? Han stod ved chatollet. Vi var alene i huset. Naboerne var alt for langt væk. De kunne ikke skriges op. Alle døre var lukkede. De døre, altid var de lukkede!

Og mig... foragter De!

Tør vi elske - 2. Akt, scene 7 - Neil Simon (1977)

JENNIE:

Er det ikke underligt. Først når jeg bliver rigtig vred og siger noget skidt til dig, gider du høre på mig? Hvad kan jeg gøre for virkelig at såre dig, George? Jeg vil så gerne gøre dig glad inden du skal afsted.

GEORGE:

Bare det at komme afsted bliver lykken.

JENNIE:

Jeg ved jo ikke hvad du vil George. Jeg ved ikke hvad du venter at finde derude, andet end et større publikum til dit daglige selvmedlidenheds show... Jeg ved godt at jeg ikke er så klog som du. Det er dig der læser bøger, ikke mig. Måske kan jeg bare ikke analysere og forstå, hvorfor vi skal lide under skyldfølelse og elske og hade. Men en ting ved jeg. Jeg ved hvad jeg føler, og jeg har lyst til at slå løs på dig, fordi du ikke vil gøre dig den mindste anstrengelse for at blive lykkelig. Jeg ved at jeg elsker dig... Du betyder så meget for mig, at jeg er villig til at ta' alle dine fornærmelser, fordi det er din måde at prøve mig på, så du kan blive sikker på at jeg ikke vil forlade dig. Jeg kan ikke love dig at jeg ikke dør af det. Jeg ved ikke, hvor længe jeg kan klare det, men jeg kan klare det i aften og næste uge. Om en måned begynder det at blive svært. Men uanset hvad du sir og gør, George, så har jeg det godt med mig selv. Bedre end da jeg dødsensræd kom til New York, bedre end når Gud kom hjem klokken to om natten bare for at skifte tøj, bedre end dengang jeg gik og troede at ingen nogensinde ville bryde sig om mig mere, at jeg ikke skulle være god nok til dig. Men det er jeg. Jeg er vidunderlig. Jeg er begejstret for mig selv. Og hvis du er dum nok til at kassere noget så fantastisk som mig, har du ikke fortjent bedre. Og du skal ikke fortælle mig, hvad jeg ønsker, for det ved jeg mere om.

Jeg ønsker mig et hjem og en familie. Jeg ønsker også en karriere, og en hund, en kat og tre guldfisk... jeg vil ha' det hele. Og det er der ikke noget forkert i, for selvom vi ikke har en jordisk chance for at få det, så er det dog bedre end hvis man slet ikke ønsker sig noget. Alle mennesker leder efter lette løsninger. Og hvis ikke man kan få dem hjemme, kan man bare hoppe i kassen med andre og søge lykken der. Men det er ikke mig, George. Hvis du vil ha' mig, så må du slås for mig, for jeg vil slås for dig som bare fanden. Jeg synes vi begge er en kamp værd. Men jeg vil indrømme, at jeg har én fejl, én enorm, monumental og kæmpemæssig fejl. Engang imellem ved jeg ikke, hvornår jeg skal holde op med at snakke... Det må du undskylde... George... og så er jeg i øvrigt færdig.

Høstsonaten - Ingmar Bergman (1978)

EVA:

Så pludselig en dag stod dine kufferter neden for trappen, og du talte i telefon på fremmede sprog, jeg gik ind i børneværelset og bad til Gud om, at der skulle ske noget, som forhindrede dig i at rejse, at mormor skulle dø, eller at det skulle blive jordskælv, eller at alle flyvemaskiner skulle få motorstop, men du rejste alligevel, nu står mit hjerte stille, nu dør jeg, så ondt gør det, jeg bliver aldrig mere glad, der er kun gået fem minutter, hvordan skal jeg holde ud at have det så ondt i to måneder. Jeg elskede dig, det var nok på liv og død, det tror jeg i hvert fald, men jeg nærede mistro til dine ord.

Jeg forstod instinktivt, at du næsten aldrig mente, hvad du sagde. Du har sådan en smuk stemme, mor, da jeg var lille, kunne jeg mærke det i hele kroppen, når du talte til mig, og ofte blev du irriteret på mig, fordi jeg ikke har hørt, hvad du sagde til mig. Det var, fordi jeg lyttede til din stemme, men det skyldtes også, at jeg ikke forstod, hvad du sagde. Jeg forstod ikke dine ord, de stemte ikke med udtrykket i dine øjne eller dit tonefald. Det mest uhyggelige var, at du smilte, når du var vred. Når du hadede far, kaldte du ham "min kæreste ven", når du var træt af mig, sagde du "min elskede pige". Ingenting stemte.

Jeg blev pedantisk sirlig med min påklædning. Altid urolig for, at du skulle synes om mit udseende, jeg syntes jo, jeg var så grim, mager og fødderne var for store og tæerne alt for flade og - nej, jeg syntes ikke, at jeg så næsten ækel ud. Men du viste næsten aldrig, at du var bekymret for mit udseende, engang sagde du: Jeg synes, du skulle være blevet en dreng, og så lo du, for at jeg ikke skulle blive ked af det. Men det blev jeg selvfølgelig. Jeg græd en hel uge, i hemmelighed, eftersom du afskyr tårer - andres tårer.

Bare fordi jeg HAR det sådan - Caroline Cecilie Malling (2010)

BITTE:

Jeg var på date i går. Egentlig ville jeg bare gå alene på restaurant - jeg er typen der godt kan gå alene på restaurant, jeg er ENORMT selvsikker – og faktisk havde jeg bare lyst til at være alene på denne her restaurant, men typisk mig så kommer denne her mand hen til mig og spørger om han må sidde ved mit bord, og så siger jeg først nej, men så spørger han igen på den der måde you know, og så siger jeg så ja, og så sætter han sig ned, og så er han bare helt vildt flink, og så ved jeg ikke hvad der sker, men så får vi bare denne her vilde øjenkontakt, og så taler vi bare om alt muligt. Jeg fortæller ham bare ALT muligt om hvem jeg er og hvad kan lide og hvad jeg ikke kan lide, og han fortæller mig ALT muligt om lidt det samme, og så finder vi bare ud af, at vi totalt kan lide de samme ting! Altså jeg elsker pizza og hundehvalpe og rene håndklæder, og det gør han også! Og jeg hader bare regnvejr og regninger og regning og regntøj, fordi det får én til at svede, faktisk hader jeg stort set alt der starter med regn, OG DET GØR HAN OGSÅ! Og det er bare helt vildt alt det her vi sidder og siger til hinanden, og så glemmer vi bare at bestille mad, fordi vi bare sidder der og taler om ALT muligt og har denne her VILDE øjenkontakt, og vi glemmer at blinke så VILD er den. Og han siger sådan nogle ting som, som, som; ”din næse er helt imponerende bygget” og ”jeg kunne bade i dine øjenlåg” og ”dit hår er ligesom italiensk spaghetti – glat og glinsende gult” og jeg bliver bare sådan helt vildt YOU KNOW, fordi vi bare sidder der som om vi har kendt hinanden i en uge eller mere. Og så sidder vi bare sådan i 5 timer, og det føles kun som fire, og så lige da jeg tror vi ikke har mere at sige til hinanden, så falder han ned af stolen og lægger sig og holder om mine fødder og kysser dem, og så FRIER han til mig! Så jeg skal GIFTES! Jeg skal være SOMMERBRUD! Vi holder Hawaii-tema-bryllup til juni! I er selvfølgelig inviteret, men vi skal lige se hvor mange stole vi har tilsammen, for der er nok ikke plads til alle, men som udgangspunkt er I inviteret, men jeg sender lige en mail ud på et tidspunkt.